

Yeni PAP Cihazları

Hikmet Fırat

Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim & Araştırma Hast, Uyku Bozuklukları Merkezi, Ankara

Non-invaziv mekanik ventilatörler (NIMV) pozitif basınçlı hava veren cihazlardır. PAP (pozitif havayolu basıncı) cihazları sıklıkla uykuda solunum bozuklukları tedavisinde kullanılmakla beraber, solunum yoğun bakımlarında da invaziv yöntemlere göre tercih nedeni olmaktadır.

NIMV uygulamasında amaç:

- Uykuda tıkalı olan hava yolunu açmak (horlama, apne-hipopne, flow limitasyonu yok etmek)
- Oksijenizasyonu düzeltmek,
- Arousal ları yok etmek
- Uyku kalitesini artırmak (derin uyku ve REM artışı sağlamak)
- Yaşam kalitesini artırmak

Ana başlık olarak 6 tane cihaz karşımıza çıkmaktadır;

- **CPAP**
- **Auto-CPAP (APAP)**
- **BPAP**
- **BPAP – ST**
- **Servo-Ventilatör**
- **AVAPS**
-

Bu cihazları alt grubu olarak **Auto BPAP / Auto BPAP-ST / Auto –Servo Ventilatör** cihazları da kullanıma sunulmuştur.

Cihazların kompliansı (hastanın cihazı kullanma uyunçu) en önemli parametre olduğundan, cihaz firmaları her geçen sene mevcut cihazlarına bazı özellikler ekleyip (**Flex / EPR / SoftPAP / SensAwake / Check Mode**) cihaz komplianslarını artırmayı hedeflemişlerdir. Bu özellikler; hastanın solunmasının mümkün olduğunca doğal şekilde olmasını ve hastayı rahatsız etmeyerek kullanım sürelerini artırmayı amaçlamaktadır. Bazen basit bir "rampa" özelliği veya "ısıtıcı-nemlendirici" özelliği hastanın PAP cihazına uyumunu artırır.

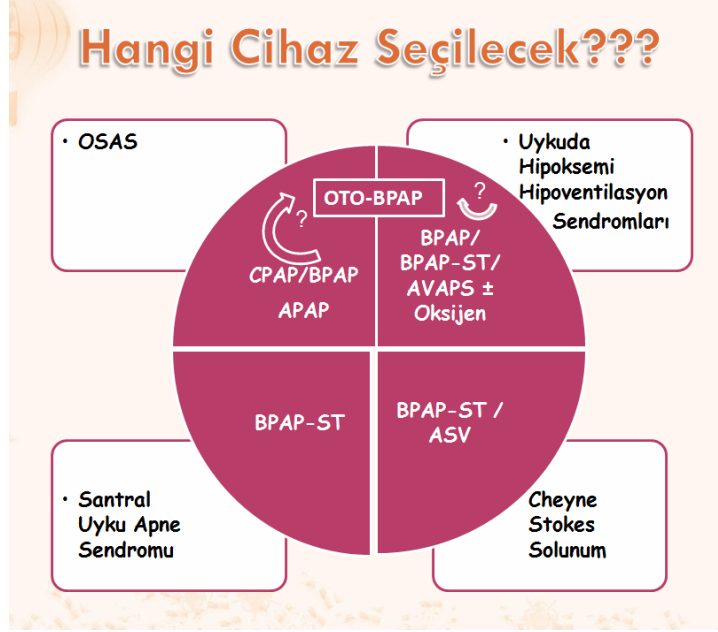
CPAP cihazı PAP cihazlarının ilk üretileni olup, uykuda solunum bozukluğu hastalığının tedavisinde (Komplike olmayan (ek solunum problemi vs olmayan) uyku apne hastalarında) en sık kullanılan cihaz türüdür. Daha sonra ise BPAP cihazı üretilmiştir ki, sıklıkla ek solunum hastalığı (Astım, KOAH, restriktif akciğer hastalıkları vb) olan kişilere veya CPAP ı tolere edemeyenlere uygulanmaktadır.

Auto - CPAP ve diğer "Auto" başlıklı cihazlar; isminden de anlaşılacağı üzere "ihtiyaca / duruma göre" basınç değişiklikleri yapmaktadır. Özellikle pozisyonel (sırt üstü) ve REM bağımlı uyku apne hastalarında tercih edilebilir.

BPAP-ST - Servo ventilatör ve AVAPS cihazları ise temelde BPAP mantığı ile çalışırlar. Santral apneli / Cheyne stokes solunumlu veya obesite-hipoventilasyonlu hastalarda diğer modlar başarısız olduğu takdirde denenmelidir.

Kabaca, hangi hastalıkta hangi cihazın öncelikli olarak tercih edileceğini belirten şekil aşağıdaki gibidir.

Hangi Cihaz Seçilecek???

Cihaz kompliansında en önemli etkenlerden birisi ise "maske seçimi" dir. Hastanın yüz yapısına ve kullanım şekline (nazal / oro-nazal vb) göre en uygun olanı seçilmelidir.

Yeni üretilen cihazlarda "mobil data" özelliği bulunabilmektedir. Normalde cihaz üzerinde yerleştirilen bir hafıza kartı sayesinde toplanabilen ve daha sonra okunup - yorumlanabilen dataların artık "mobil data" özelliği sayesinde kullanım detayları, cihazdan uydu aracılığı ile aktarılarak hekime ulaştırılabilmektedir.

PAP cihazları teknolojik olarak her geçen gün yeni özelliklere sahip olsalar da, kompliansı artıracak en önemli faktör hekimin hastaya yaklaşımı, hastaya hastalığı ve tedavisi hakkında detaylı bilgi vermesi ve hastayı takip etmesidir.